

Kirkerådet

Dato: 08.03.2021

Vår ref: 20/04737-5

Deres ref:

Høringsvar- Strategi for Den norske kirke 2022-2025 NHBDR

Det vises til høringsbrev og høringsnotat av 10. november 2020 angående Strategi for Den norske kirke 2022-2025. Nord-Hålogaland bispedømmeråd har mottatt høringsvar fra relevante instanser i bispedømmet og det vil refereres til disse i dette dokumentet. Dette inkluderer svar fra 23 menighetsråd/fellesråd, 2 proster og 4 enkeltinstanser (prester eller enkeltpersoner), til sammen 29 enheter.

Høringsvaret vil være en sammenfatning og drøfting av de innspill som er kommet fra relevante instanser utenom bispedømmerådet. I de sammenhenger hvor bispedømmerådet har ytterligere kommentarer står disse i fet skrift.

A Identitetsbeskrivelse

Alternativ 1: "En bekjennende, misjonerende, tjenende og åpen folkekirke gjennom gudstjenester, undervisning, misjon og diakonalt arbeid"

Alternativ 2: "En evangelisk-luthersk, landsdekkende, demokratisk og åpen folkekirke gjennom gudstjenester, undervisning, misjon og diakonalt arbeid"

Blant de som har svart på spørsmålet om hvilken identitetsbeskrivelse som er best fordeler svarene seg slik: 1) (48,3%) og 2) (51,7%). Flere svar indikerer at de foretrekker den første varianten, men at de ønsker å inkludere "evangelisk-luthersk". Det er også en tendens blant svarene til at den første varianten oppleves som handlende, aktiv, mens den andre varianten er mer proklamerende, deskriptiv.

Nord-Hålogaland bispedømmeråd ønsker en justert identitetsbeskrivelse som får frem at Den norske kirke er en folkekirke med et fellesskap av mennesker som tilhører den kristne tro og kulturtradisjon i vårt langstrakte land.

Forslag til identitetsbeskrivelse:

Den norske kirke er en evangelisk-luthersk kirke som samles i tro, håp og kjærlighet i alle livets faser gjennom gudstjenester, kirkelige handlinger, undervisning, misjon, og diakonalt arbeid.

B Formålskategorier

Kirken i samfunnet	Kirken for medlemmene	Kirken som organisasjon
--------------------	-----------------------	-------------------------

Høringssvarene fordeler seg slik i forhold til hvor hensiktsmessig inndelingen er:

- Lite/Noe nyttig 18,8%
- Verken eller 28,6%
- Nyttig 28,6%
- Svært nyttig 25,0%

Det går igjen i mange svar at inndelingen heller bør være slik: 1 Kirken for medlemmene, 2 Kirken i samfunnet, 3 Kirken som organisasjon. Uten medlemmene kan ikke kirken gjøre mye og det er viktig at denne gruppen er i fokus under den langsiktige strategien for kirken. Andre igjen mener at rubrikken "Kirken for medlemmene" virker skjematisk og navlebeskuende, den mangler fokus utover. Kirken skal være for alle, ikke bare sine medlemmer.

NHBDR mener at disse kategoriene er skjematisk og kunne vært hentet fra en hvilken som helst bedrift, det er bare å ta bort kirken fra rubrikkene og bytte det med Tine. Her trengs det en bevisstgjøring om at vi er et trossamfunn og at vi har et oppdrag om å forkynne evangeliet til alle mennesker, for å gi tro, håp og glede i livet. Det er påfallende i hele dokumentet at verken Jesus eller Gud er nevnt en eneste gang. Ett menighetsråd har foreslått å bytte ut Kirken for medlemmene med Kirken som Kristi kropp, og det synes mer hensiktsmessig å tenke i disse baner.

C Målbeskrivelser

Høringssvarene vurderer målbeskrivelsene på denne måten:

- Lite/Noe nyttig 21,4%
- Verken eller 32,1%
- Nyttig 25,0%
- Svært nyttig 22,4%

Mange av svarene under denne rubrikken kommenterer at kirken som trossamfunn har fått liten plass i strategienkningen. Det er stort fokus på kirken som bedrift og hva som bør være innholdet i vedlikehold/drift, men ikke som et levende samfunn av de troende. Det kommenteres også at målbeskrivelser bør være så målbare og konkrete som mulig, slik at det er mulig å både strekke seg etter dem og å kunne bokstavelig talt "måle" hvorvidt vi når disse. Mange peker på at kirken er et fellesskap og at dette bør ha ytterligere fokus i dokumentet.

NHBDR mener at målbeskrivelsene til en viss grad beskriver virksomheten som Den norske kirke ønsker å være. Det ville være hensiktsmessig å bruke ordet tro i denne sammenhengen da ordet nesten ikke forekommer i strategidokumentet for øvrig. Den norske kirke er et trossamfunn og et mangfoldig og inkluderende fellesskap av troende fra mange ulike bakgrunner. Dette bør fremkomme tydeligere i hele dokumentet.

Vi foreslår at målbeskrivelsene endres slik:

Kirken for medlemmene:	Kirken gir fellesskap hvor troen vekkes og næres. Gud æres og medlemmene utrustes til tjeneste for Gud og hverandre.
Kirken i samfunnet:	Kirken er en diakonal samfunnsaktør og kulturinstitusjon.
Kirken som organisasjon:	Kirken har en velfungerende organisasjon hvor kall og utrustning til tjeneste står sentralt.

D Nasjonale satsingsområder

Kirken i samfunnet

- Diakoni i en ny tid 65,4%
- Fattigdom, ulikhet og utenforskap 50,0%
- Kulturarv 23,1%
- Bærekraftsmål 19,2%
- Religionsdialog og fremmedfrykt 15,4%
- Menneskerettigheter 11,5%
- Misjon og global kirke 11,5%
- Klima og miljø 3,8%
- Kunst og kultur 0,0%

Vi ser av tallene at et stort flertall av instansene ønsker fokus på diakoni og diakonale satsingsområder. Et par kommentarer fokuserer i tillegg på FN's bærekraftsmål som utgangspunkt for hvor man skal satse i tiden fremover. Noen mener at det i for liten grad satses på det lokale menighetslivet, mens andre ønsker fokus på at kirken skal være åpen og inkluderende for alle. Det er oppsiktsvekkende at ingen av instansene ønsker satsing på Kunst og kultur som eget punkt. Samtidig registrerer vi at Kulturarv får 23,1% oppslutning blant de spurte.

NHBDR mener at fokuset på diakoni og arbeidet for å hjelpe vanskeligstilte er meget viktig og kan være et satsingsområde de neste årene. Samtidig registrerer vi at Kunst og kultur ikke får den plassen det fortjener. Det er mye ord og bokstaver i Den norske kirke, men vi når ikke ut med evangeliet uten uttrykksformene fra kunsten og kulturen. Kirkebygg er kultur, musikk er kultur, altertavler og utsmykning er kunst. Og disse leder oss mot troens mysterium på en annen måte enn gjennom intellektet. Kunst og kultur er ikke et luksustilbud til våre medlemmer, men noe som gjennomsyrrer alt vi driver med av kirkelig arbeid. Denne tenkningen synes ikke å reflekteres i strategidokumentet og dette bør endres på.

Kirken for medlemmene

- Barn og unge 73,1%
- Livslang læring 46,2%
- Tilgjengelighet 46,2%
- Dåp 19,2%
- Kirke på nett 7,7%
- Konfirmasjon 3,8%
- Gravferd 3,8%
- Vigselse 0,0%

Her er tilbakemeldingen overveldende tydelig på at "Barn og unge" er det viktigste satsingsområdet med 73,1%. To andre rubrikker skiller seg ut med 46,2% oppslutning: "Livslang læring" og "Tilgjengelighet". Noe overraskende er "Dåp" kun nevnt av 19,2%. Noen savner "Gudstjenesten" som eget satsingsområde og fokus på tilgjengeligheten av kirkelige handlinger.

Nord-Hålogaland bispedømmeråd vil hevde at dåp, konfirmasjon, vigselse og gravferd hører til kirkens kjernevirksomhet sammen med gudstjenesten. Kjernevirksomhet skal danne grunnlaget for alt annet kirken gjør. Satsing på ulike deler av kjernevirksomheten bør ikke rangeres. Formålscategorien bør primært holde frem satsing på kjerneoppgavene.

Prioritering av barn og unge fordrer satsing på både dåps- og konfirmasjonsopplegg, samt arbeid rettet til aldersgruppene imellom og utover dette. Trosopplæringstiltakene retter seg til aldersgruppen 0-18 år. Men kirken har også innarbeidet begrepet "unge voksne" i aldersspennet 18-40 år. Denne aldersgruppen er særdeles viktig å nå for å sikre oppslutning om menighetslivet. Og denne aldersgruppen er en sentral målgruppe for rekruttering av frivillige og til kirkelig utdanning.

Vi ser samtidig at "Gudstjenesten" er essensiell som navet i menighetslivet fra uke til uke og ber om at dette implementeres i strategiplanen. Der samles vi som kirke og er et inkluderende fellesskap rundt Ordet og sakramentene. Her må det jobbes planmessig med å gjøre våre gudstjenester tjenlige for alle aldersgrupper og med regelmessig involvering av disse.

Kirken som organisasjon

- Rekruttering 73,1%
- Frivillighet 34,6%
- Digitale fellesløsninger 34,6%
- God ledelse 23,1%
- Demokratiutvikling 19,2%
- Internkomm. /samarbeid 11,5%
- Kristne innvandrere 3,8%

Det området som får klart høyest oppslutning er "Rekruttering" med 73,1%. De to neste rubrikkene er "Frivillighet" og "Digitale fellesløsninger" som begge får 34,6%. Noen instanser nevner "Opplæring og utrustning" som et viktig satsingsområde som bør implementeres i en fremtidig strategi for kirken.

Det er et stort behov for rekruttering til de ulike kirkelige stillinger. Mange steder lider kirken av manglende frivillighet og at lokalmenigheten ofte taper i terrenget overfor alle de andre aktivitetene som også fordrer bruk av frivillige. Vi ser også at god ledelse vil være helt essensielt i tiden fremover hvor kirken skal stake ut en kurs som trossamfunn. Det er utfordrende med økonomi fra både kommune og stat, og det må jobbes godt med å finne høvelige modeller for hvordan de lokale menigheter skal ledes i de ulike kommuner.

Demokratiutvikling bør være et overordnet mål. Det er ved hjelp av mer demokrati i kirken at vi rekrutterer flere frivillige, som opplever at de er medskapere og medeiere av kirkesamfunnet.

Andre nasjonale satsingsområder

Det foreslås "Felleskap" som satsingsområde av flere menighetsråd. Noen ønsker fokus på økonomi og vedlikehold av kirkebygg, samt opprettholdelse av medlemstall. Tospråklig og flerspråklig er nevnt som områder det bør satses på.

NHBDR mener at begrepet "Felleskap" må få en større plass i strategidokumentet. Den norske kirke er et trossamfunn som består av de troende menneskene som befinner seg der. Dette er et hellig fellesskap som inkluderer alle mennesker og samler seg om Guds ord og sakramentene.

Samisk og kvensk kirkeliv er ikke nevnt med ett ord i dokumentet. Dette er dessverre symptomatisk for situasjonen med tanke på minoriteter i en majoritetssammenheng. Det bør være mye tydeligere fokus på mangfold og inkludering i strategien for Den norske kirke.

Funksjonshemmede og andre grupper som trenger spesialtilpasning er nesten ikke nevnt. Her må det en mye tydeligere tenkning til rundt det at kirken er et raust og inkluderende fellesskap for alle som tror.

Mer fokus på Klima og miljø. Nedbygging av landskap og utryddelse av arter som følge av ødeleggelse av økosystemer er et av vår tids største problem. Kirkens anliggende må være vern av skaperverket og arbeid mot klimaendringer.

Andre innspill og kommentarer

Ingen ytterligere kommentarer.

Med vennlig hilsen

Oddgeir Stenersen
stiftsdirektør e.f.

Karl Yngve Bergkåsa
rådgiver

Dokumentet er elektronisk godkjent og har derfor ingen signatur.

Mottakere:
Kirkerådet

[Click here to enter text.](#)

[Click here to enter text.](#)